

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Фонд енергоефективності

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 32, ст.344)

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади утворення та діяльності Фонду енергоефективності.

Стаття 1. Правовий статус Фонду енергоефективності

1. Фонд енергоефективності (далі – Фонд) утворюється з метою підтримки ініціатив щодо енергоефективності, впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження (далі – заходи з енергоефективності), зокрема в житловому секторі, з урахуванням національного плану щодо енергетичної ефективності, зменшення викидів двоокису вуглецю з метою виконання [Паризької угоди](#), впровадження [acquis communautaire](#) Європейського Союзу та [Договору про заснування Енергетичного Співтовариства](#), забезпечення дотримання Україною міжнародних зобов'язань у сфері енергоефективності.

2. Фонд є державною установою – юридичною особою публічного права.

Фонд набуває права юридичної особи з дня його державної реєстрації в установленому законодавством порядку.

Засновником Фонду є держава в особі Кабінету Міністрів України, Фонд утворюється за рішенням Кабінету Міністрів України.

3. Фонд може отримувати від урядів, агентств та установ іноземних держав, а також від міжнародних фінансових організацій (далі – донорів) фінансові внески та допомогу у формі цільових грантів чи в інший спосіб на підставі відповідного договору. Фонд забезпечує незалежний і прозорий окремий облік таких внесків та допомоги відповідно до законодавства України.

4. У своїй діяльності Фонд керується [Конституцією України](#), цим Законом, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції і законів України, а також положеннями міжнародних договорів України, що набрали чинності у встановленому порядку.

5. Фонд має право в установленому законодавством порядку укладати договори, набувати майнових та особистих немайнових прав, бути позивачем і відповідачем у судах України та інших держав.

Фонд може відповідно до законодавства входити до складу об'єднань юридичних осіб, виступати учасником (засновником) інших юридичних осіб, якщо це необхідно або доцільно для досягнення мети діяльності Фонду.

6. Фонд є установою, яка не має на меті одержання прибутку, має самостійний баланс, рахунки в банках, штампи, печатки і бланки із своїм найменуванням.

7. Фонд утворюється для сприяння досягненню сукупного енергозбереження у кінцевому споживанні з урахуванням національних цілей України щодо енергоефективності, а також для реалізації заходів, спрямованих на їх досягнення, що визначаються у національних планах з енергоефективності та схвалюються Кабінетом Міністрів України. Методика розрахунку економії енергії затверджується Кабінетом Міністрів України відповідно до *acquis communautaire* Європейського Союзу та [Договору про заснування Енергетичного Співтовариства](#).

З метою досягнення національних цілей України щодо енергоефективності Кабінет Міністрів України збільшує внески до Фонду та/або впроваджує відповідно до закону додаткові заходи для забезпечення досягнення мінімального рівня економії серед кінцевих споживачів енергії в Україні.

Стаття 2. Статут Фонду енергоефективності

1. Фонд діє відповідно до Статуту Фонду енергоефективності (далі - Статут Фонду), який затверджується Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

Статут Фонду містить, зокрема, інформацію про:

- 1) найменування Фонду;
- 2) місцезнаходження Фонду;
- 3) організаційно-правову форму Фонду;
- 4) види діяльності, які провадить Фонд;
- 5) розмір та порядок формування статутного капіталу Фонду;
- 6) структуру управління Фондом, органи управління, їх компетенцію, порядок прийняття рішень та строки повноважень;
- 7) порядок реорганізації та ліквідації Фонду;
- 8) порядок внесення змін до Статуту Фонду;
- 9) положення щодо зовнішнього та внутрішнього аудиту Фонду;
- 10) інші положення, необхідність яких визначена законодавством України.

Статут Фонду та зміни до нього підлягають державній реєстрації відповідно до законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб.

Стаття 3. Органи управління Фонду

1. Органами управління Фонду є:

Наглядова рада Фонду енергоефективності (далі - Наглядова рада);

Дирекція Фонду енергоефективності (далі - Дирекція).

Стаття 4. Наглядова рада

1. Наглядова рада є найвищим органом управління Фонду.

Наглядова рада здійснює захист прав засновника, кредиторів, донорів та кінцевих бенефіціарів Фонду, забезпечує виконання цілей Фонду та здійснює нагляд за управлінням Фондом у межах повноважень, визначених цим Законом та Статутом Фонду.

2. Наглядова рада діє відповідно до цього Закону, Статуту Фонду та [Положення про Наглядову раду Фонду енергоефективності](#), яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Порядок скликання, голосування, прийняття і оформлення рішень Наглядової ради визначається Положенням про Наглядову раду Фонду енергоефективності.

3. Наглядова рада формується у складі:

1) двох представників Кабінету Міністрів України;

2) двох незалежних членів Наглядової ради;

3) одного представника донорів (якщо це передбачено міжнародними договорами України).

Порядок обрання (включаючи вимоги до осіб, які мають намір стати членами Наглядової ради), призначення та звільнення членів Наглядової ради, зазначених у пунктах 1 і 2 цієї частини, визначається Кабінетом Міністрів України.

У разі укладення між Кабінетом Міністрів України та донорами договору, що передбачає фінансування донорами діяльності Фонду, порядок обрання, призначення та звільнення члена Наглядової ради, зазначеного у пункті 3 цієї частини, може визначатися таким договором. За відсутності зазначеної угоди або у разі непідписання такої угоди протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом, або якщо зазначеною угодою не передбачено призначення члена Наглядової ради, а також після припинення дії такої угоди зазначений у пункті 3 цієї частини член Наглядової ради призначається та звільняється у порядку, передбаченому для незалежних членів Наглядової ради. На такого члена Наглядової ради поширюються положення [статті 5](#) цього Закону.

Наглядова рада є повноважною, якщо призначені щонайменше чотири її члени.

Один із членів Наглядової ради обирається головою Наглядової ради простою більшістю голосів усіх призначених членів Наглядової ради відкритим голосуванням у порядку, визначеному Положенням про Наглядову раду Фонду енергоефективності.

Якщо протягом трьох місяців з дня призначення четвертого члена Наглядової ради голову Наглядової ради не обрано, чинний склад Наглядової ради припиняє свої повноваження. У такому разі Кабінет Міністрів України невідкладно, не пізніше 10 робочих днів з дня припинення повноважень чинного складу Наглядової ради, приймає рішення про початок обрання та призначення членів Наглядової ради, зазначених у пунктах 1 і 2 цієї частини.

У разі якщо припинення повноважень члена Наглядової ради призведе до неповноважності всього складу Наглядової ради, повноваження такого члена припиняються не раніше призначення членом Наглядової ради іншої особи.

Рішення Наглядової ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала проста більшість членів Наглядової ради. У разі рівного розподілу голосів голова Наглядової ради має право вирішального голосу.

4. До виключної компетенції Наглядової ради належать:

1) затвердження стратегії Фонду та стратегічних цілей діяльності Фонду відповідно до Основних напрямів діяльності Фонду енергоефективності, схвалених Кабінетом Міністрів України;

2) підготовка пропозицій щодо внесення змін до Статуту Фонду енергоефективності для затвердження Кабінетом Міністрів України;

3) подання пропозицій Кабінету Міністрів України щодо зміни розміру статутного капіталу Фонду;

4) подання пропозицій Кабінету Міністрів України щодо припинення діяльності Фонду, призначення ліквідаційної комісії (ліквідатора) Фонду, затвердження ліквідаційного балансу;

5) затвердження річного плану діяльності Фонду, бюджету, кошторису витрат на утримання Фонду;

6) затвердження порядку функціонування системи внутрішнього контролю та аудиту Фонду і контролю за її ефективністю;

7) прийняття рішення про вчинення правочину, який відповідно до Статуту Фонду є значним правочином;

8) визначення кількісного складу Дирекції, організаційної структури Фонду та затвердження положень про структурні підрозділи Фонду;

9) призначення і звільнення директора, фінансового директора, технічного директора та керівника підрозділу внутрішнього аудиту, затвердження, призначення та звільнення керівників інших структурних підрозділів Фонду;

- 10) затвердження умов трудових контрактів з директором, фінансовим директором, технічним директором та керівником підрозділу внутрішнього аудиту, встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;
- 11) затвердження порядку добору керівників та працівників Фонду на конкурсній основі;
- 12) здійснення контролю за діяльністю Дирекції, внесення пропозицій щодо її вдосконалення;
- 13) затвердження положення про підрозділ внутрішнього аудиту та планів його роботи, здійснення контролю за його діяльністю;
- 14) затвердження умов конкурсного відбору аудитора для проведення зовнішнього аудиту та його призначення, затвердження умов договору, що укладається з ним, встановлення розміру плати за його послуги;
- 15) розгляд та прийняття рішень щодо аудиторського висновку зовнішнього аудитора;
- 16) контроль за усуненням недоліків, виявлених органами державної влади, які в межах компетенції здійснюють державний нагляд та контроль за діяльністю Фонду, підрозділом внутрішнього аудиту та аудитором за результатами проведення зовнішнього аудиту;
- 17) визначення показників ефективності роботи членів Дирекції та керівника підрозділу внутрішнього аудиту та їх оцінювання відповідно до таких показників;
- 18) затвердження річної фінансової звітності;
- 19) розгляд та затвердження фінансових та інших звітів, зокрема розгляд та затвердження звітів за результатами моніторингу та аналізу якості заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю Фонду;
- 20) схвалення за поданням Дирекції порядку прийняття рішення про обрання банків-партнерів, за участю яких здійснюватимуться заходи з енергоефективності, затвердження істотних умов договорів, що укладатимуться з банками-партнерами;
- 21) схвалення за поданням Дирекції порядку прийняття рішення про обрання осіб, які здійснюватимуть верифікацію проектів після їх завершення;
- 22) схвалення за поданням Дирекції програм Фонду та продуктів і послуг Фонду, що надаються в рамках таких програм;
- 23) схвалення за поданням Дирекції порядку моніторингу, аналізу якості та верифікації заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю Фонду;
- 24) прийняття рішення про входження до складу об'єднань юридичних осіб, про заснування інших юридичних осіб;

25) у випадках, передбачених Статутом Фонду та Положенням про Наглядову раду Фонду енергоефективності, прийняття рішень з питань, що належать до повноважень Дирекції;

26) схвалення за поданням Дирекції вимог до висновку енергетичного аудиту та критеріїв оцінки таких висновків;

27) здійснення інших повноважень відповідно до закону та Статуту Фонду.

Наглядова рада зобов'язана вживати заходів щодо запобігання виникненню конфліктів інтересів у Фонді та сприяти їх урегулюванню.

Наглядова рада може утворювати постійні та тимчасові комітети, секретаріат.

Стаття 5. Незалежні члени Наглядової ради

1. Незалежні члени Наглядової ради обираються на конкурсних засадах з числа фізичних осіб, які мають повну цивільну дієздатність, включаючи іноземців та осіб без громадянства. Одна й та сама особа може обиратися до складу Наглядової ради декілька разів, крім випадків, передбачених законодавством.

Незалежний член Наглядової ради обирається на строк, встановлений Статутом Фонду, але не менше п'яти років, якщо інше не передбачено законом.

2. Не може бути обрана незалежним членом Наглядової ради особа, яка:

1) є або протягом останніх п'яти років була посадовою особою Фонду;

2) є або протягом останніх трьох років була працівником Фонду;

3) є афілійованою особою Фонду відповідно до [Закону України](#) "Про акціонерні товариства";

4) отримує або отримувала від Фонду протягом останніх трьох років будь-які доходи, крім винагороди за виконання функцій члена Наглядової ради;

5) є або була державним службовцем чи представником держави протягом останнього календарного року;

6) є національним публічним діячем відповідно до [Закону України](#) "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

7) є або була аудитором Фонду протягом певного періоду за останні три роки, що передували її призначенню (обранню) членом Наглядової ради;

8) бере участь в аудиті Фонду як аудитор, який працює у складі аудиторської організації, або брала участь у такому аудиті протягом

останніх трьох років, що передували її призначенню (обранню) членом Наглядової ради;

9) обіймала посаду члена Наглядової ради протягом останніх трьох каденцій;

10) є близькою особою для осіб, зазначених у пунктах 1-9 цієї частини, відповідно до [Закону України](#) "Про запобігання корупції".

3. Незалежні члени Наглядової ради виконують свої функції на платній основі на підставі цивільно-правового договору, в якому визначається, зокрема, розмір винагороди, заохочувальних та компенсаційних виплат. Типова форма такого договору затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Незалежний член Наглядової ради має рівні права та обов'язки з іншими членами Наглядової ради.

Під час здійснення повноважень члена Наглядової ради, у тому числі під час голосування на її засіданнях, незалежний член Наглядової ради керується законами України, інтересами Фонду, самостійно визначається щодо голосування з усіх питань порядку денного засідання Наглядової ради, забезпечує здійснення своїх повноважень у спосіб, визначений законом та Статутом Фонду.

Стаття 6. Дирекція

1. Виконавчим органом Фонду, що здійснює поточне управління його діяльністю, є Дирекція, до складу якої входять директор та принаймні два члени Дирекції (фінансовий директор і технічний директор), які обираються та призначаються на конкурсних засадах у порядку, визначеному Наглядовою радою згідно із Статутом Фонду.

Кількісний склад Дирекції визначає Наглядова рада з урахуванням положень цієї частини.

Фінансовий директор може призначатися за поданням донорів, якщо це передбачено міжнародними договорами України.

Директор є керівником Фонду, очолює Дирекцію та має право представляти Фонд без доручення.

2. До компетенції Дирекції, зокрема, належать всі питання, пов'язані з керівництвом поточною діяльністю Фонду, крім питань, що належать до компетенції Наглядової ради.

До компетенції Дирекції належать:

1) підготовка для затвердження Наглядовою радою проектів річного плану, бюджету, проектів кошторису на утримання Фонду та програм Фонду;

2) виконання затвердженого річного плану, кошторису та програм Фонду;

- 3) розпорядження майном та коштами Фонду з урахуванням обмежень, установлених законодавством, Статутом Фонду та внутрішніми актами Фонду;
- 4) визначення форми та встановлення порядку моніторингу діяльності Фонду;
- 5) впровадження визначеної Наглядовою радою організаційної структури Фонду, розроблення пропозицій щодо зміни та удосконалення організаційної структури Фонду;
- 6) розроблення положень про структурні підрозділи Фонду;
- 7) забезпечення безпеки інформаційних систем Фонду;
- 8) інформування Наглядової ради про показники діяльності Фонду, виявлені порушення законодавства, внутрішніх актів Фонду та про фінансовий стан Фонду;
- 9) підготовка та подання Наглядовій раді періодичних фінансових та технічних звітів у порядку та формі, що визначаються Наглядовою радою;
- 10) розгляд звітів за результатами моніторингу, аналізу якості заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю Фонду, та їх верифікації, подання відповідних звітів Наглядовій раді та вжиття заходів для усунення недоліків;
- 11) підготовка щорічних звітів для моніторингу цілей щодо енергоефективності для центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива;
- 12) розроблення вимог до проектів, що фінансуються за рахунок Фонду;
- 13) розроблення програм Фонду та продуктів і послуг, що надаються в рамках таких програм;
- 14) розроблення порядку моніторингу, аналізу якості та верифікації заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю Фонду;
- 15) затвердження проектів, що фінансуються за рахунок Фонду, відповідно до правил, затверджених Наглядовою радою;
- 16) підготовка порядку прийняття рішення про обрання осіб, які здійснюватимуть верифікацію проектів після їх завершення, про залучення юридичних та фізичних осіб - підприємців на договірній основі (аутсорсинг), про обрання банків-партнерів, затвердження істотних умов договорів, що укладатимуться з ними;
- 17) вирішення питань організації господарської діяльності, фінансування, ведення обліку та звітності;

18) відповідно до порядку, схваленого Наглядовою радою, обрання банків-партнерів, які братимуть участь у реалізації програм Фонду з відшкодування частини вартості заходів з енергоефективності кінцевим бенефіціарам, та укладення договорів з ними;

19) відповідно до порядку, схваленого Наглядовою радою, обрання осіб, які здійснюватимуть верифікацію проектів після їх завершення, та укладення договорів з ними;

20) прийняття рішення про залучення юридичних та фізичних осіб - підприємців на договірній основі (аутсорсинг) та укладення договорів з ними;

21) виконання рішень Наглядової ради, прийнятих відповідно до цього Закону, Статуту Фонду, та вирішення інших питань, визначених Статутом Фонду та пов'язаних з управлінням поточною діяльністю Фонду.

Дирекція забезпечує організацію проведення засідань Наглядової ради.

3. Рішення Дирекції вважаються правомочними, якщо вони ухвалені одногосно всіма членами Дирекції та підписані директором.

Стаття 7. Кадрова політика Фонду

1. Добір керівників структурних підрозділів та працівників Фонду здійснюється шляхом проведення конкурсу відповідно до порядку, затвердженого Наглядовою радою.

Конкурс на зайняття вакантних посад керівників та працівників структурних підрозділів Фонду проводиться з дотриманням принципів:

- 1) забезпечення рівного доступу;
- 2) неупередженості;
- 3) законності;
- 4) недискримінації;
- 5) прозорості;
- 6) доброчесності;
- 7) ефективного і справедливого процесу відбору;
- 8) відсутності конфлікту інтересів;
- 9) запобігання корупції.

Посадовими особами Фонду є члени Наглядової ради, директор та члени Дирекції, керівник підрозділу внутрішнього аудиту.

Вимоги щодо професійної компетенції та ділової репутації посадових осіб Фонду визначаються Кабінетом Міністрів України.

Керівники структурних підрозділів Фонду призначаються та звільняються Дирекцією за погодженням з Наглядовою радою, а решта працівників Фонду призначаються та звільняються директором відповідно до законодавства про працю та Статуту Фонду.

2. Директору, членам Дирекції та керівникові підрозділу внутрішнього аудиту забороняється поєднувати виконання своїх посадових обов'язків з будь-якою підприємницькою чи іншою оплачуваною діяльністю (крім отримання авторської винагороди, наукової та викладацької діяльності).

3. У разі виникнення у голови, члена Наглядової ради, директора, члена Дирекції, керівника підрозділу внутрішнього аудиту конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень така особа повинна негайно повідомити про це Наглядову раду та відмовитися від участі у прийнятті рішень, якщо потенційний або реальний конфлікт інтересів не дає їй змоги повною мірою виконувати свої обов'язки в інтересах Фонду, кінцевих бенефіціарів відповідно до Закону України "Про запобігання корупції". Наслідки такої відмови та порядок прийняття відповідних рішень Наглядовою радою та Дирекцією встановлюються Статутом Фонду та внутрішніми актами Фонду.

4. У разі виникнення у працівника Фонду конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень така особа повинна негайно повідомити про це своєму безпосередньому керівникові для вжиття всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання чи усунення конфлікту інтересів шляхом надання доручення про виконання відповідного завдання іншій посадовій особі, працівнику, особистого виконання цього завдання чи в інший спосіб, передбачений законодавством.

Стаття 8. Контроль та внутрішній аудит Фонду

1. Фонд утворює постійно діючий підрозділ внутрішнього аудиту, який є складовою системи внутрішнього контролю. Підрозділ внутрішнього аудиту підпорядковується Наглядовій раді, підзвітний їй та діє на підставі положення, затвердженого Наглядовою радою.

2. Підрозділ внутрішнього аудиту виконує такі функції:

1) перевіряє фінансово-господарську діяльність Фонду;

2) оцінює інформаційно-технічне забезпечення управління та проведення операцій;

3) здійснює моніторинг дотримання посадовими особами та працівниками Фонду вимог законодавства і внутрішніх актів Фонду, затверджених Наглядовою радою та Дирекцією;

4) перевіряє правильність ведення і достовірність бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

- 5) виявляє та перевіряє випадки перевищення повноважень органами управління, посадовими особами Фонду, виникнення потенційного або реального конфлікту інтересів;
- 6) перевіряє достовірність та своєчасність подання інформації органам державної влади, які в межах компетенції здійснюють державний нагляд та контроль за діяльністю Фонду;
- 7) проводить оцінку видів діяльності Фонду, виконання яких забезпечується шляхом залучення юридичних та фізичних осіб - підприємців на договірній основі (аутсорсинг);
- 8) виконує інші функції, пов'язані із здійсненням контролю за діяльністю Фонду.

3. Керівникові підрозділу внутрішнього аудиту забороняється займати посади в інших юридичних особах, громадських організаціях чи займатися підприємницькою діяльністю.

Керівник підрозділу внутрішнього аудиту має право вимагати позачергового скликання засідання Наглядової ради.

4. Працівники підрозділу внутрішнього аудиту під час виконання своїх функціональних обов'язків мають право на ознайомлення з документами, інформацією, письмовими поясненнями з питань діяльності Фонду, право на доступ до системи автоматизації операцій Фонду та на отримання письмових пояснень від посадових осіб і працівників Фонду з питань, що виникають під час проведення перевірки та за її результатами.

Стаття 9. Статутний капітал та бюджет Фонду

1. Статутний капітал Фонду формується за рахунок коштів Державного бюджету України та з інших джерел, не заборонених законом, у розмірі, необхідному для забезпечення виконання статутних завдань Фонду.

Внесок до статутного капіталу Фонду може бути зроблений у вигляді грошових коштів, будь-якого майна або майнових прав, що не заборонені законодавством України.

2. Статутний капітал Фонду повністю формується не пізніше шести місяців з дня державної реєстрації Фонду, а також може бути збільшений не пізніше шести місяців з дня державної реєстрації відповідних змін до Статуту Фонду, при цьому допускається формування статутного капіталу Фонду частинами.

Формування статутного капіталу Фонду з непідтверджених джерел забороняється.

3. Рішення про зміну розміру статутного капіталу Фонду приймається в порядку, встановленому законодавством та Статутом Фонду.

4. Річний бюджет Фонду формується за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів, які Фонд отримує як гранти або залучає в інший спосіб з будь-яких інших джерел, не заборонених законом, з урахуванням обмежень, встановлених цим Законом. При цьому обсяг державних коштів у бюджеті Фонду має бути достатнім для досягнення мінімальних цілей у сфері енергоефективності, визначених міжнародними зобов'язаннями України. З цією метою Кабінет Міністрів України може збільшити статутний капітал Фонду або надати Фонду додаткову державну підтримку з Державного бюджету України з урахуванням вимог бюджетного законодавства.

Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про надання Фонду додаткової державної підтримки за рахунок частини коштів, що передбачені законом про Державний бюджет України на відповідний рік на фінансування житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот, за рахунок економії видатків на виконання зазначеної програми, що виникла в результаті здійснення заходів з енергоефективності за програмами Фонду, шляхом внесення до Верховної Ради України пропозицій про внесення змін до закону про Державний бюджет України на відповідний рік. Порядок визначення розміру економії видатків на фінансування житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот встановлюється Кабінетом Міністрів України.

5. Наглядова рада визначає розподіл бюджету Фонду для фінансування статутної діяльності та затверджує кошторис витрат на утримання Фонду.

6. Фонд не має права випускати боргові цінні папери, залучати кошти на умовах позики, кредиту чи на інших умовах, що передбачають плату за користування коштами та обов'язковість їх повернення.

Стаття 10. Майно Фонду

1. Фонд самостійно володіє, користується і розпоряджається належним йому майном і вчиняє щодо нього будь-які дії, що не суперечать законодавству та меті діяльності Фонду.

Майно Фонду становлять основні та оборотні активи, інші активи, вартість яких відображається в бухгалтерському балансі Фонду.

2. Джерелами формування майна та коштів Фонду можуть бути:

- 1) грошові та матеріальні внески засновника;
- 2) кошти, залучені на безоплатній та безповоротній основі, у тому числі від донорів;
- 3) кошти, передбачені законом про Державний бюджет України на відповідний рік на виконання програм Фонду;

4) майно, придбане та набуте на інших законних підставах в інших суб'єктів господарювання, організацій та громадян у встановленому законодавством порядку;

5) інші джерела та доходи, не заборонені законодавством України.

3. Основні засоби, що є державною власністю і надані Фонду в користування чи закріплені за ним на праві господарського відання та оперативного управління, включаються до активів Фонду, але не можуть бути відчужені у будь-який спосіб без згоди засновника. Списання та передача державного майна здійснюються відповідно до законодавства.

Усе нерухоме майно, передане до статутного капіталу Фонду або набуте Фондом на законних підставах, є його власністю. Державне майно, передане Фонду в користування чи закріплене за ним на праві господарського відання та оперативного управління, не включається до статутного капіталу Фонду та використовується в порядку, передбаченому цим Законом.

4. Фонд несе ризик випадкового знищення або пошкодження майна, що є його власністю, вчиняючи щодо нього будь-які дії, у тому числі відчуження, передачу в оренду, ліквідацію, що не суперечать законодавству та меті діяльності Фонду.

5. Фонд може набувати майнових та особистих немайнових прав, обов'язків і здійснювати їх, вчиняти правочини відповідно до вимог законодавства.

Стаття 11. Відповідальність Фонду та його посадових осіб

1. Фонд не несе відповідальності за зобов'язаннями держави, а держава не несе відповідальності за зобов'язаннями Фонду, крім випадків, передбачених законом.

2. Посадові особи Фонду несуть відповідальність перед Фондом за збитки, завдані Фонду їхніми діями (бездіяльністю), згідно із законом.

Якщо відповідальність згідно з цією статтею несуть декілька осіб, їхня відповідальність перед Фондом є солідарною.

Стаття 12. Незалежність Фонду

1. Органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється у будь-який спосіб втручатися в діяльність Фонду, а також у будь-який спосіб впливати на посадових осіб чи працівників Фонду у ході виконання ними службових обов'язків, крім випадків, передбачених законом та Статутом Фонду.

Шкода, заподіяна Фонду внаслідок такого втручання та/або внаслідок виконання рішень органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, які визнано судом неконституційними або недійсними, підлягає відшкодуванню зазначеними органами добровільно або за рішенням суду.

Стаття 13. Принципи розгляду заявки Фондом

1. Процедура розгляду та прийняття рішення щодо заявки на часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності Фондом включає такі етапи:

- 1) проведення попереднього енергетичного аудиту та оформлення заявки і супровідних документів;
 - 2) подання заявки кінцевим бенефіціаром або його уповноваженим представником до Фонду;
 - 3) розгляд заявки на відповідність програмам Фонду;
 - 4) прийняття рішення про відповідність заявки програмам Фонду та визначення розміру гранту або про відхилення заявки;
 - 5) надання Фондом кінцевому бенефіціару підтвердження намірів надати часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності, зазначених у заявці, за умови їх реалізації відповідно до поданої заявки та програм Фонду;
 - 6) часткове відшкодування вартості енергетичного аудиту, за умови виконання умов програм Фонду;
 - 7) залучення кінцевим бенефіціаром банків-партнерів до фінансування заходів з енергоефективності за потребою;
 - 8) виконання заходів з енергоефективності відповідно до заявки та програм Фонду;
 - 9) верифікація виконаних заходів з енергоефективності – встановлення (підтвердження) відповідності виконаних заходів умовам заявки та програмам Фонду;
 - 10) часткове відшкодування вартості здійснених заходів з енергоефективності (виплата гранту);
 - 11) інші етапи, передбачені програмами Фонду, затвердженими Наглядовою радою.
2. Кінцевими бенефіціарами гранту є власники (співвласники) будівель.
3. Перелік документів, що додаються до заявки, визначається програмами Фонду.
4. Порядок проведення верифікації та перелік необхідних документів визначаються програмами Фонду.

5. Заявка може бути відхилена Фондом на підставі її невідповідності вимогам програм Фонду. У такому разі Фонд надає заявникові вмотивовану відмову в письмовій формі.

У разі відхилення заявки заявник має право подати нову заявку.

6. Фонд може відмовити заявникові у виплаті гранту у разі виявлення невідповідності фактично реалізованих заходів з енергоефективності заявці та/або програмам Фонду до усунення виявлених недоліків протягом визначеного програмами Фонду строку.

Стаття 14. Принципи діяльності Фонду

1. У своїй діяльності Фонд керується такими принципами:

- 1) прозорості;
- 2) економічної ефективності;
- 3) законності;
- 4) конкурентності;
- 5) добровільності;
- 6) відповідальності;
- 7) свободи вибору кінцевим бенефіціаром виконавця робіт (надавача послуг) у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель (енергетичного аудитора), будівельної компанії, енергосервісної компанії, банку-партнера або іншого суб'єкта в порядку та згідно з вимогами, визначеними Фондом;
- 8) єдиного підходу до залучення енергетичних аудиторів, енергосервісних компаній, банків-партнерів та інших суб'єктів, осіб, які здійснюють верифікацію проектів тощо;
- 9) контролю якості товарів, робіт і послуг щодо проектів, які реалізуються в рамках програм Фонду;
- 10) верифікації Фондом або незалежними особами, залученими Фондом на договірній основі, проектів після їх завершення.

Стаття 15. Функції Фонду

1. З метою виконання завдань, визначених цим Законом та Статутом Фонду, Фонд виконує фінансові, технічні та інші функції.

2. До фінансових функцій Фонду належать:

- 1) надання часткового відшкодування вартості заходів з енергоефективності, грантів юридичним та фізичним особам безпосередньо або через банки-

партнери, зокрема для відшкодування частини кредиту, процентної ставки чи її частини, що використовуються з метою реалізації проектів з енергоефективності;

2) розроблення та виконання програм часткового відшкодування вартості економічно обґрунтованих заходів з енергоефективності;

3) фінансова оцінка проектів з енергоефективності, надання висновків щодо відповідності заявок на фінансування та проектів фінансовим вимогам Фонду;

4) розроблення фінансових критеріїв відповідності для банків-партнерів, що залучатимуться до виконання програм і реалізації проектів Фонду;

5) регулярний періодичний перегляд програм Фонду;

6) співпраця з банками-партнерами під час розроблення, впровадження та оцінювання якості продуктів Фонду;

7) співпраця з донорами;

8) залучення та управління фінансовими ресурсами Фонду;

9) розроблення фінансових планів і бюджетів, моніторинг та звітність про фінансові результати;

10) інші функції, передбачені Статутом Фонду.

3. До технічних функцій Фонду належать:

1) впровадження кращих практик та досвіду у сфері енергоефективності, технічне навчання у сфері енергоефективності;

2) надання заявникам консультацій щодо можливого поліпшення технічної складової їхніх заявок на часткове відшкодування;

3) технічна оцінка проектів з енергоефективності, надання висновків щодо відповідності заявок на часткове відшкодування та проектів технічним вимогам Фонду;

4) розроблення технічних критеріїв відповідності для банків-партнерів та інших посередників, що залучатимуться до реалізації проектів, що фінансуватимуться Фондом;

5) розроблення рекомендацій з відбору будівельних компаній та інших підрядників для одержувачів фінансування Фонду;

6) розроблення критеріїв відповідності осіб, які можуть залучатися до здійснення верифікації проектів після їх завершення;

7) розроблення переліку заходів з енергоефективності, для здійснення яких Фонд може надавати часткове відшкодування, а також розроблення та

виконання програм, спрямованих на досягнення економічно обґрунтованого рівня енергоефективності;

8) постійний моніторинг та аналіз якості заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю Фонду, підготовка відповідних звітів;

9) нагляд за станом реалізації проектів з енергоефективності під час їх виконання;

10) здійснення верифікації проектів після їх завершення та організація незалежної верифікації залученими особами;

11) збір інформації про фактичну економію енергії в результаті здійснення заходів, що фінансуються Фондом;

12) створення та ведення баз даних щодо проектів, реалізованих у рамках програм Фонду, їх ефективності, а також будь-яких інших баз даних, яких потребує Фонд;

13) виконання інших функцій, визначених Статутом Фонду.

4. До інших функцій Фонду належать:

1) розроблення маркетингових та комунікаційних кампаній, дослідження відповідних ринків (послуг з будівництва, будівельних матеріалів, послуг з енергетичного аудиту тощо);

2) проведення комунікаційних заходів, пов'язаних з підвищенням рівня поінформованості населення у сфері енергозбереження та енергоефективності;

3) забезпечення функціонування офіційного веб-сайту Фонду.

5. Фонд має право в межах та порядку, визначених Наглядовою радою, залучати юридичних та фізичних осіб – підприємців на договірній основі для виконання окремих функцій (аутсорсинг) з урахуванням вимог, встановлених [Законом України "Про публічні закупівлі"](#).

Стаття 16. Фінансовий і технічний офіси Фонду

1. Фінансові і технічні функції Фонду виконуються його структурними підрозділами – фінансовим офісом і технічним офісом відповідно.

Керівниками фінансового офісу і технічного офісу є фінансовий директор і технічний директор відповідно.

2. У процесі оцінювання проектів з енергоефективності, надання висновків щодо відповідності заявок та проектів вимогам Фонду фінансовий офіс і технічний офіс діють незалежно один від одного та від будь-яких інших органів або посадових осіб Фонду.

Стаття 17. Особливості фінансування Фондом

1. Фонд надає часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності відповідно до програм, схвалених Наглядовою радою.

Фонд має право надавати заявникам часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності безпосередньо або через банки-партнери.

З метою надання непрямого фінансування Фонд має право укладати з банками-партнерами угоди, відповідно до яких Фонд надаватиме гранти, визначені частиною третьою цієї статті. Банки-партнери зобов'язані використовувати такі гранти виключно для погашення зобов'язань кінцевих бенефіціарів за наданими кредитами для здійснення заходів з енергоефективності, за умови дотримання вимог програм Фонду.

Програми Фонду повинні передбачати, що часткове відшкодування Фондом вартості заходів з енергоефективності потребує схвалення відповідної заявки на фінансування та проекту фінансовим офісом і технічним офісом або банками-партнерами відповідно до спрощеної процедури схвалення.

Спрощена процедура схвалення заявки на часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності розробляється фінансовим офісом і технічним офісом та затверджується Наглядовою радою. Спрощена процедура схвалення повинна містити критерії оцінювання заявки, проектів і заявників та забезпечувати належний контроль їх відповідності вимогам програм Фонду.

Якщо схвалення заявки фінансовим офісом і технічним офісом є обов'язковим, його відсутність не може бути замінена рішенням жодного іншого органу Фонду, а будь-які угоди про часткове відшкодування Фондом вартості заходів з енергоефективності є дійсними лише за умови їх схвалення фінансовим офісом, технічним офісом та Дирекцією.

2. Наглядова рада встановлює порядок подання та розгляду апеляцій щодо відмови у задоволенні заявки на часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності.

3. Грантом Фонду для цілей цього Закону є безповоротна фінансова допомога, що надається безпосередньо або через банки-партнери визначеним відповідно до правил Фонду юридичним та/або фізичним особам для здійснення передбачених цим Законом заходів з енергоефективності або відшкодування частини вартості таких заходів після їх здійснення відповідно до програм Фонду та укладених договорів. Послуги Фонду надаються кінцевим бенефіціарам на безоплатній основі.

Гранти надаються Фондом виключно в межах та обсягах, визначених Основними напрямками діяльності Фонду енергоефективності та стратегією Фонду.

Граничний розмір часткового відшкодування вартості заходів з енергоефективності за окремими програмами Фонду визначається Наглядовою радою за поданням Дирекції.

Стаття 18. Заходи з енергоефективності, що фінансуються Фондом

1. Заходи з енергоефективності, вартість яких може бути частково відшкодована Фондом, включають:

- 1) здійснення термомодернізації;
- 2) впровадження ефективних систем моніторингу та управління;
- 3) встановлення високоефективних опалювальних і охолоджувальних систем та обладнання, а також заміну наявних систем та обладнання більш ефективними;
- 4) інші заходи, здійснення яких забезпечує зменшення споживання енергетичних ресурсів за незмінної або кращої якості надання житлово-комунальних послуг у рентабельний спосіб, включаючи заходи, спрямовані на збільшення частки електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Заходи з енергоефективності щодо введених в експлуатацію будівель повинні бути рентабельними, економічно обґрунтованими та сприяти досягненню цілей, визначених законодавством у сфері енергоефективності.

2. Часткове відшкодування вартості заходів з термомодернізації здійснюється, за умови наявності сертифіката енергетичної ефективності будівель, з метою визначення економічно та технічно доцільного рівня їх енергетичної ефективності, якщо інше не передбачено цим Законом.

3. Перелік заходів з енергоефективності, вартість яких може бути частково відшкодована в рамках програм Фонду, визначається Наглядовою радою за поданням Дирекції та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Фонду.

Стаття 19. Вимоги до реалізації проектів з енергоефективності

1. Наглядова рада визначає вимоги до проектів, які можуть отримати часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності за рахунок Фонду, та до заявників, які можуть отримати таке відшкодування, до документів та інформації, які подаються заявником.

Наглядова рада також визначає вимоги щодо:

- 1) енергетичного аудиту, що здійснюється за кошти або із залученням коштів Фонду;
- 2) верифікації завершених проектів;
- 3) обладнання та матеріалів.

2. Фонд надає перевагу підтримці проектів, обладнанню та матеріалам, енергоефективність яких є вищою за мінімальні стандарти і норми, встановлені законом, або вищою за середні значення, доступні на ринку (якщо мінімальні стандарти і норми не встановлені).

Вимоги щодо прийнятності встановлюються з урахуванням вимог законодавства щодо енергетичних характеристик будівель.

3. Метою діяльності Фонду є досягнення середнього рівня економії споживання енергетичних ресурсів за сукупністю всіх проектів, що фінансуються Фондом або спільно з Фондом, принаймні у 20 відсотків. Мінімальні цільові рівні економії споживання енергетичних ресурсів для певних проектів можуть встановлюватися залежно від типу, характеру, розміру та інших параметрів проекту.

Стаття 20. Збір даних та аналітична робота Фонду

1. Фонд контролює результати здійснення заходів з енергоефективності, у тому числі збирає та протягом трьох років після здійснення таких заходів зберігає дані про їх результати, фактичну економію енергоресурсів, коштів за програмами енергоефективності, що виконуються за участю Фонду.

Для забезпечення проведення моніторингу, систематизації даних про результати здійснення заходів з енергоефективності та проведення аналітичної роботи Фонд має право використовувати інформацію бази даних звітів про результати обстеження систем опалення, гарячого водопостачання та кондиціонування будівель, яка формується та ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Фонд має право використовувати отриману від відповідних центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування інформацію про житлові субсидії, призначені жителям будинків, у яких здійснюються заходи з енергоефективності за програмами Фонду або щодо яких подано заявку на часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності.

2. З метою забезпечення прозорості Фонд збирає, зберігає, аналізує та оприлюднює у порядку, визначеному Наглядною радою, консолідовану інформацію, звіти про свою діяльність, що містять інформацію про кожний проект, який фінансується за рахунок Фонду, та дані щодо економії енергії, включаючи проекти, в яких Фонд в установленому порядку встановив факт невідповідності якості будівельних робіт, послуг енергетичного аудиту, обладнання, матеріалів правилам та критеріям Фонду.

Стаття 21. Контроль якості реалізації та верифікації проектів з енергоефективності

1. Фонд має право протягом строку реалізації проекту з енергоефективності здійснювати:

1) перевірки стану дотримання умов договорів з банками-партнерами, будівельними компаніями, енергосервісними компаніями, виконавцями робіт (надавачами послуг) у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель;

- 2) вносити пропозиції щодо усунення недоліків у реалізації проектів;
- 3) проводити остаточну перевірку якості та результатів реалізації проектів з енергоефективності та енергозбереження (верифікацію), а також залучати до її проведення інших осіб;
- 4) здійснювати інші заходи для контролю якості реалізації та верифікації проектів з енергоефективності, передбачені законодавством та договорами.

Стаття 22. Облік та звітність

1. Фонд зобов'язаний вести облік своїх операцій, готувати та подавати звітність відповідно до вимог законодавства, а також згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності.

Фонд складає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності (International Financial Reporting Standards - IFRS).

Річна фінансова звітність Фонду підлягає обов'язковій перевірці зовнішнім аудитором. Критерії відбору зовнішнього аудитора визначаються Наглядовою радою у порядку, визначеному законодавством.

Стаття 23. Оприлюднення інформації про діяльність Фонду

1. Обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті Фонду підлягає така інформація:

- 1) цілі діяльності Фонду та стан їх досягнення;
- 2) квартальна, річна фінансова звітність Фонду, у тому числі джерела його фінансування;
- 3) аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності Фонду;
- 4) Статут Фонду у чинній редакції, а також у редакціях, що діяли раніше;
- 5) біографічні довідки (включаючи професійну характеристику) членів Дирекції Фонду з урахуванням вимог [Закону України](#) "Про захист персональних даних";
- 6) біографічні довідки (включаючи професійну характеристику) голови та членів Наглядової ради з урахуванням вимог [Закону України](#) "Про захист персональних даних", принципи їх добору, дані про їх членство у наглядових радах інших суб'єктів господарювання, а також інформація про те, хто з членів Наглядової ради є незалежним;
- 7) прізвище, ім'я, по батькові та контактні дані керівників структурних підрозділів Фонду;
- 8) річні звіти Наглядової ради та Дирекції Фонду;

9) структура, принципи формування, розмір винагороди чи заробітної плати посадових осіб Фонду, додаткові блага, які вони отримують (на отримання яких мають право) під час виконання посадових обов'язків, а також у зв'язку із звільненням;

10) програми та проекти Фонду;

11) порядок подання заявки до Фонду;

12) порядок одержання часткового відшкодування вартості заходів з енергоефективності кінцевим бенефіціаром;

13) інформація про суб'єктів, які одержали фінансування Фонду (за згодою таких суб'єктів);

14) інша інформація, рішення про оприлюднення якої прийнято Наглядовою радою.

2. Фонд оприлюднює до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, річну фінансову звітність разом з аудиторським висновком до неї.

Стаття 24. Порядок припинення діяльності Фонду

1. Фонд припиняє свою діяльність у результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації відповідно до законодавства.

2. Рішення про припинення діяльності Фонду приймається Кабінетом Міністрів України.

3. У разі ліквідації Фонду всі кошти, що залишилися після задоволення вимог кредиторів, спрямовуються до Державного бюджету України.

Стаття 25. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім частини другої статті 18 цього Закону, яка набирає чинності одночасно із Законом України "Про енергетичну ефективність будівель".

2. Закони України та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Часткове відшкодування вартості заходів з термомодернізації будівель без сертифіката енергетичної ефективності будівель схвалюється Наглядовою радою до дня запровадження сертифікації енергетичної ефективності будівель відповідно до вимог Закону України "Про енергетичну ефективність будівель".

Під термомодернізацією будівель розуміється комплекс робіт, спрямованих на підвищення теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій будівель,

показників споживання енергетичних ресурсів технічними (інженерними) системами та забезпечення енергетичної ефективності будівель на рівні не нижче встановлених нормативними документами щодо енергетичної ефективності будівель, який здійснюється під час проведення робіт з реконструкції, капітального, поточного ремонту або технічного переоснащення будівель.

Заходи, що передбачають встановлення опалювальних і охолоджувальних систем та обладнання, а також заміну наявних систем та обладнання, вважаються високоефективними та більш ефективними, якщо їх використання забезпечує економію відповідних енергетичних ресурсів у розмірі не менше 10 відсотків.

4. Внести зміни до таких законів України:

1) частину першу статті 15 Закону України "Про інвестиційну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 47, ст. 646; 2011 р., № 34, ст. 343; 2017 р., № 18, ст. 221) доповнити словами "крім об'єктів будівництва, що споруджуються (реконструюються) із залученням коштів Фонду енергоефективності";

2) у Законі України "Про енергозбереження" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 30, ст. 283 із наступними змінами):

статтю 3 доповнити пунктом "л" такого змісту:

"л) стимулювання здійснення заходів з енергоефективності та енергозбереження, у тому числі через програми Фонду енергоефективності";

доповнити статтею 141 такого змісту:

"Стаття 141. Фонд енергоефективності

З метою стимулювання фізичних та юридичних осіб до здійснення заходів з енергозбереження та підвищення енергоефективності в Україні утворюється Фонд енергоефективності, порядок діяльності якого визначається законом.

Статутний капітал Фонду енергоефективності формується за рахунок коштів Державного бюджету України та інших джерел, не заборонених законом. Фонд енергоефективності може отримувати від урядів, агентств та установ іноземних держав, а також міжнародних фінансових організацій фінансові внески та допомогу у формі цільових грантів чи в інший спосіб на підставі відповідного договору.

Фонд енергоефективності надає часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності фізичним та юридичним особам відповідно до програм Фонду";

3) частину другу статті 3 Закону України "Про управління об'єктами державної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456; 2012 р., № 4, ст. 23; 2016 р., № 3, ст. 25; 2017 р., № 4, ст. 43) доповнити абзацом четвертим такого змісту:

"Особливості управління Фондом енергоефективності визначаються Законом України "Про Фонд енергоефективності";

4) частину першу статті 12 Закону України "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 29, ст. 262) доповнити пунктом 21 такого змісту:

"21) витрати, пов'язані з виконанням зобов'язань за кредитним договором, укладеним за програмами Фонду енергоефективності".

5. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

забезпечити утворення Фонду енергоефективності, формування його органів управління;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України	П.ПОРОШЕНКО
м. Київ 8 червня 2017 року № 2095-VIII	